

Papa Benedikt XVI izdao je motu proprio

("po vlastitom nahođenju", papinski proglas koji označava da je papa odluku donio sam, bez savjetovanja s kardinalima)

NAKON skoro četrdeset godina latinska misa vratila se u Katoličku Crkvu. Papa Benedikt XVI izdao je motu proprio ("po vlastitom nahođenju", papinski proglas koji označava da je papa odluku donio sam, bez savjetovanja s kardinalima) naziva "Summorum Pontificum", kojim je odobrio vraćanje misala iz 1962. godine, tzv. Tridentinskog obreda.

Papa je zajedno s proglasom poslao i pismo biskupima cijele KC u kojemu je dodatno naglasio kako ovo ne znači primjenu misnog obreda, niti aboliciju redovnog, pučkog oblika mise. Naprotiv, misal iz 1970., kojeg je uveo papa Pavao VI ostaje redovni oblik mise, odnosno "forma ordinaria", dok latinska misa, odnosno misal zadnji put odobren 1962., od pape Ivana XXIII biva uveden kao "forma extraordinaria". Latinska misa je drukčiji oblik slavlja od onog na koji je većina posjetioca crkava navikla. U njoj svećenik stoji leđima okrenut vjernicima i govori na latinskom, ali u KC kažu da se tu ne radi o dva različita, nego o dvije forme istog liturgijskog obreda.

Latinska misa nikad nije bila zabranjena u KC, i svećenici su ju mogli prakticirati, no ova papina odluka tome sada daje veću snagu. Svećenici će moći odlučivati hoće li služiti latinsku misu ili ne, a iz katoličkih krugova govore kako se radi o liberalizaciji latinske mise, koja ovim proglasom gubi neku stigmu nedopuštenog. Zagovornici povratka latinske mise u Crkvu oduvijek o njoj govore kao o puno svečanijem i mističnijem događaju od obične mise. Uporaba ritualiziranog latinskog jezika i svećenik okrenut leđima od publike stvaraju dojam po kojem se svi prisutni u crkvi obraćaju direktno Bogu.

Sukladno s odredbama proglašenja, od 14. rujna ove godine svećenici će moći, ako "stabilna masa župljana tako zatraži", služiti misu na latinskom, a mjesni će biskupi dobiti dužnost da nadziru primjenu normi te da za tri godine izvijeste Papu o mogućim poteškoćama u njihovoj primjeni.

Unatoč tome što se govori o tome kako ovo nije neki veliki potez, može se primijetiti da je ovo najjači povratak Benedikta tradicionalnom katoličanstvu otkad je zauzeo prvu stolicu Vatikana. Najave povratka latinske mise pojavile su se još pri samom početku Benediktovog pontifikata, ali je provedba išla standardno vatikanski sporo. Prije nekoliko mjeseci, kad je došlo do sumnji oko povratka, dobar dio katoličkih komentatora, i to ne samo konzervativnih, sasuo je pristojnu paljbu na Benedikta.

Komentatori vide "pomirenje u KC", koje je Benedikt spomenuo, kao gestu približavanja sljedbenicima nadbiskupa Marcela Lefebvrea, koji se odvojio od Crkve nakon uvođenja Nove mise. Lefebvre je 1988. ekskomuniciran nakon što je zaređio četiri biskupa bez Vatikanskog odobrenja. Biskupi su također ekskomunicirani. Benedikt se želio ponovno približiti Lefebvreovim sljedbenicima, Društvu sv. Pia X. Trenutni ravnatelj tog društva, Bernard Fellay, pozdravio je Benediktov potez, rekavši kako se nada da će "dobra klima koju uspostavlja Sveta stolica" riješiti i druge probleme nastale nakon Drugog vatikanskog koncila, kao što su ekumenizam, religijska sloboda i dijeljenje moći s biskupima.

Jedan od kontroverznijih dijelova Tridentinskog obreda je Molitva za Židove, koja se recitira za uskršno vrijeme i u kojoj se moli Boga da Židovima da dovoljno mudrosti da prihvate Isusa Krista. Anti-defamacijska liga i Centar Simona Wiesenthala zbog toga su još ranije mogućnost uvođenja latinske mise dočekali s velikim skepticizmom.